

Näringsdepartementet

2016-02-08

Kommitterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 15 februari 2016

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

FISKE

4. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om hållbar förvaltning av externa fiskeflottor och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1006/2008 (första behandlingen)
Interinstitutionellt ärende: 2015/0289 (COD)

- *Föredragning av kommissionen*
- *Diskussion*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

Förslaget grundar sig på artikel 43.2 i EUF-fördraget vad gäller fastställande av de bestämmelser som behövs för att uppnå målen för den gemensamma fiskeripolitiken.

Bakgrund

Kommissionen presenterade i december 2015 ett förslag till ändring av förordning 1006/2008 (tillståndsförordningen). Förordningen avser

tillstånd för unionsfartyg som fiskar utanför EU:s vatten och tillstånd som beviljas fiskefartyg från tredje land som bedriver verksamhet i unionens vatten. Den har nära kopplingar till kontrollförordningen (1224/2009) samt förordningen om olagligt, orapporterat och oreglerat fiske, den s.k. IUU-förordningen (1005/2008). För att fiska antingen på en annan kuststats vatten eller på det fria havet måste EU-fartyg, och på motsvarande vis, tredjelandsfartyg som önskar fiska på EU:s vatten, uppfylla de krav på tillstånd som anges i förordning 1006/2008. Syftet är att tillhandahålla ett särskilt rättsligt ramverk för externa fiskeaktiviteter.

Det nya förslaget omfattar även reglering av EU-fartygs fiske på andra kuststaters vatten som inte faller inom ramen för partnerskapsavtal om hållbart fiske. Detta utgör en väsentlig skillnad gentemot gällande förordning som endast anger att medlemsstater ska sträva efter att erhålla information om eventuella avtal om fiske mellan sina medborgare och ett tredje land.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar den bredare ansatsen i förslaget. Regeringens målsättning för förhandlingen är att åstadkomma ett harmoniserat och tydligt regelverk.

EU-nämnden och Miljö- och jordbruksutskottet

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

Icke lagstiftande verksamhet

JORDBRUK

5. Ordförandeskapets arbetsprogram

– *Föredragning av ordförandeskapet*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Det nederländska ordförandeskapet kommer traditionsenligt att presentera sitt arbetsprogram för jordbruks- och fiskerådets område för första halvåret 2016. Ordförandeskapets övergripande prioriteringar rör

- migration och internationell säkerhet;
- innovation och jobbskapande;
- sunda europeiska finanser och eurozonen; och
- klimat och energi.

På **jordbrukssidan** kommer det nederländska ordförandeskapet att prioritera förenkling av jordbrukspolitiken och marknadssituationen. Ordförandeskapet avser också föra inledande diskussioner om den framtida gemensamma jordbrukspolitiken. Den största lagstiftningsfrågan under våren torde vara översynen av den ekologiska förordningen.

På **fiskesidan** kommer ordförandeskapet att lägga fokus på att nå en interinstitutionell överenskommelse rörande den fleråriga planen för vissa bestånd i Östersjön samt fortsätta förhandlingarna om förslaget rörande djuphavsfiske. Utöver dessa kommer förslaget om datainsamling behöva hanteras och ett förslag om tekniska regleringar ska presenteras någon gång under mars.

Vad gäller **djur- och livsmedelsfrågor** kommer ordförandeskapet att prioritera frågor rörande bland annat matsvinn och antimikrobiell resistens. Därtill kommer ordförandeskapet att arbeta vidare med förslagen gällande veterinärmedicinska läkemedel och läkemedel i foder samtidigt som man avser slutföra förhandlingarna om offentlig kontroll.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en presentation av ordförandeskapets arbetsprogram.

EU-nämnden och Miljö- och jordbruksutskottet

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

6. Djurskydd – vägen framåt

- *Ståndpunktsdokument – föredragning av den tyska, svenska, danska och nederländska delegationen*
- *Diskussion*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Sverige har sedan början av 2015 haft ett samarbete om djurskydd inom EU med Danmark, Nederländerna och Tyskland. Vid en konferens om grisvälfärd som anordnades av den dåvarande danska jordbruksministern i april 2015 undertecknade ministrarna en gemensam deklARATION som syftar till att öka djurskyddsnivån för grisar inom EU.

I samband med ovan nämnda deklARATION aviserade de fyra ministrarna att de avsåg lämna ett förslag till kommissionen om inrättandet av en EU-plattform för djurskydd. Målet med plattformen är att bidra till ett stärkt djurskydd inom EU bl.a. genom att underlätta kommunikation och utbyte av erfarenhet och bästa praxis mellan berörda parter. Ett förslag om en EU-plattform för djurskydd, undertecknat av de fyra medlemsstaternas ministrar, skickades till kommissionen i januari 2016.

På rådet inbjuds kommissionen och medlemsstaterna att lämna synpunkter på förslaget om plattformens mål och tillämpningsområde liksom på hur den bör organiseras och vilka som bör delta i arbetet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer inrättandet av en EU-plattform för djurskydd. Regeringen bedömer att en sådan plattform har stora förutsättningar att bidra till ett stärkt djurskydd inom EU.

EU-nämnden och Miljö- och jordbruksutskottet

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

7. Internationell handel med jordbruksprodukter

– Lägesrapport från kommissionen

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

WTO-förhandlingarna inom ramen för den s.k. Doharundan pågår sedan 2001 och har alltjämt inte avslutats. Vid WTO-ministermötet i Nairobi i december 2015 lyckades medlemmarna enas om ett Nairobi-paket. För jordbruk omfattar paketet exportstöd där det blir en omgående eliminering av exportbidrag för utvecklade länder, men 5-årig utfasningsperiod för mejeriprodukter, bearbetade livsmedel och griskött (en fråga som drevs av Norge, Kanada och Schweiz) samt längre utfasningsperioder för utvecklingsländer. Vidare omfattas vissa bestämmelser om exportfinansieringsprogram, livsmedelsbistånd och exporterande statshandelsföretag för att minska handelsstörningar av dessa instrument. Utvecklade länder och de utvecklingsländer som så kan ska erbjuda tull- och kvotfritt tillträde för bomull i enlighet med ländernas preferensarrangemang med de minst-utvecklade länderna från och med 1 januari 2016.

Till följd av svårigheterna att avsluta Doharundan, har fokus delvis flyttat till bilaterala och regionala frihandelsavtal. EU har avslutat förhandlingar med t.ex. Sydkorea, Singapore, Centralamerika, Peru och Colombia, Kanada samt senast med Vietnam sommaren 2015. EU förhandlar med bl.a. Malaysia, Thailand, Indien, Japan och inte minst med USA och avser påbörja förhandlingar med bl.a. Filippinerna, Australien och Nya Zeeland.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens information om läget i de olika handelsförhandlingarna.

EU-nämnden och Miljö- och jordbruksutskottet

Frågan var föremål för samråd i EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet i november 2015.

8. Långsiktig strategi för jordbruksforskning

- *Föredragning av kommissionen*
- *Diskussion*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Kommissionen presenterade vid en konferens den 27-28 januari i år ett förslag på en ny forskningsstrategi för jordbruksområdet; ”*A strategic approach to EU agricultural research & innovation*”. Avsikten är att den ska ligga till grund för de utlysningar som ska ske under perioden 2018-2020 inom forsknings- och innovationsprogrammet Horisont 2020 (programkommittén för jord- och skogsbruk, fiske etc.) samt vara en utgångspunkt för utvecklingen av nästa sju-åriga forskningsprogram. Sammanfattningsvis sägs att den nya strategin ska stödja övergången till innovativa men hållbara och klimatvänliga jordbrukssystem. Strategin ska garantera produktivitet men samtidigt ta hänsyn till samtliga tre hållbarhetskriterier (miljö, ekonomi, sociala). Den ska vidare bidra till forskningsinsatser som syftar till att förbättra hållbarheten i produktionssystemen för livsmedel och icke-livsmedel (t.ex. biomassa för en biobaserad samhällsekonomi) och även bidra till en global tryggad livsmedelsförsörjning.

Förutom ett stort fokus på livsmedelsproduktion tar strategin även upp vikten av en ekosystemansats när det gäller alla typer av produktion. Klimatförändringen är en central fråga där primärnäringarnas betydelse för dels att binda koldioxid, dels som råvara för utvecklingen av en bioekonomi, lyfts fram. Slutligen nämns strategins betydelse för att skapa jobb, tillväxt och investeringar.

Fem huvudområden för insatser lyfts fram:

Rubrik 1: att skapa värde från land: hållbar primärproduktion:

1. Hantering av resurser (jord, vatten, biodiversitet) och klimatförändringen
2. Friskare växter och djur
3. Integrerade ekologiska metoder från gård till landskapsnivå

Rubrik 2: stärka innovationer på landsbygden: modernisering av landsbygdsområden och politik:

4. Nya möjligheter för landsbygdens tillväxt - fokus på territoriell dynamik, livsmedel och icke-livsmedelssystem, belöna tillhandahållande av kollektiva nyttigheter, dra nytta av den digitala revolutionen
5. Förbättra det mänskliga och sociala kapitalet i landsbygdsområden - med fokus på jordbruksområdet och innovationssystem.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till översynen av en ny forskningsstrategi i ljuset av miljö- och klimatutmaningarna samt behovet av en ökad jordbruksproduktion och utvecklingen av en bioekonomi. Regeringen ställer sig även bakom ekosystemansatsen och målet att produktionen måste ta fasta på hållbara produktionsmetoder och ser gärna en produktionsökning.

Förslaget har dock en slagsida mot livsmedelsproduktion, även om bakgrundstexten anger betydelsen av både jord- och skogsbruk. Beaktat den betydelse skogen har för klimatutmaningarna anser regeringen att det bör tydliggöras att även skog omfattas av förslaget till ny forskningsstrategi för jordbruksområdet.

EU-nämnden och Miljö- och jordbruksutskottet

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

9. Övriga frågor

9 a) Konferens om antimikrobiell resistens (Amsterdam den 9–10 februari 2016)

– Information från ordförandeskapet

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Ordförandeskapet avser informera om den ministerkonferens om antibiotikaresistens som ägde rum i Amsterdam 9-10 februari. Från svensk sida deltog statssekreterare Backteman.

EU-nämnden och Miljö- och jordbruksutskottet

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

9 b) Afrikansk svinpest

– *Information från den polska delegationen*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Sedan början av 2014 har utbrott av afrikansk svinpest (ASF) förekommit i Litauen, Polen, Lettland och Estland. Bekämpning har skett i enlighet med EU:s direktiv om bekämpning av afrikansk svinpest. Bland annat har restriktionszoner inrättats för att förhindra smittspridning.

Polen vill ta upp följande två frågor:

1. Polen är kritisk till kommissionens senaste beslut om ändrade restriktionszoner. För Polens del innebär beslutet att all förflyttning av levande svin förbjuds i ett område där det tidigare bara varit förbud mot att flytta djur till ett annat land. Utvidgningen av restriktionszonen baseras på fynd av smittade vildsvin i december 2015. Polen anser att utvidgningen är onödig och påpekar att den kommer att leda till allvarliga socioekonomiska konsekvenser för landet.
2. Information efterfrågas från kommissionen när det gäller stöd till Ukraina för sjukdomsbekämpning. Förekomsten av ASF i Ukraina har ökat, vilket medför en risk för spridning till angränsande EU-länder.

EU-nämnden och Miljö- och jordbruksutskottet

Situationen i östra EU avseende afrikansk svinpest har varit föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU vid sex tidigare tillfällen - inför ministerråden i oktober 2010, januari 2011, september 2013, februari 2014, oktober 2014 och september 2015.

9 c) Svårt läge inom sektorerna för mjölk och griskött

- *Information från den polska delegationen*

9. d) Marknadssituationen

- *Information från den spanska delegationen*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

I augusti 2014 beslutade Ryssland att förbjuda import av en stor mängd livsmedelsprodukter från EU, USA, Kanada, Australien och Norge. Ryssland beslutade den 26 juni 2015 att förlänga detta beslut till den 5 augusti 2016. För att hantera effekterna av importstoppet har kommissionen förlängt vissa krisåtgärder riktade mot frukt-, grönsaks- och mjölksektorerna.

Efter rekordhöga priser på smör och skummjörkspulver under 2013 så har priserna sjunkit kraftigt under 2014 och 2015. Prisfallet på smör och mjörkpulver beror på ökat utbud på världsmarknaden, minskad efterfrågan från framförallt Kina samt Rysslands importstopp. Det har föranlett en global obalans inom mejerisektorn. Under 2015 har mjörkpriserna i EU, Sverige och globalt legat på en låg nivå och även nått den lägsta nivån sedan 2009. Detta har lett till en svår situation för många mjörkbönder, både i Sverige och i andra delar av EU.

Mot denna bakgrund, och även med beaktande av ett lågt pris på griskött i många EU-länder, har kommissionen tagit beslut om flera åtgärder riktade till animaliesektorn inom EU.

Kommissionen presenterade sitt krispaket på det extrainsatta rådsmötet i början av september 2015. Rättsakter för centrala åtgärder i paketet antogs av kommissionen i oktober och trädde i kraft den 16 oktober

2015. Åtgärderna omfattar nationella kuvert för riktat stöd till jordbrukare i drabbade sektorer, stöd till privat lagring, ökade möjligheter till förskott av stöd, bland annat direktstödet, ökad budget till säljfrämjande åtgärder och ökade uppköp av mejeriprodukter för biståndsändamål.

Det finns ingen information som tyder på att kommissionen avser ändra eller utvidga åtgärderna i det här skedet, och det bör inte heller vara relevant innan effekterna av de senaste åtgärderna utvärderats.

EU-nämnden och Miljö- och jordbruksutskottet

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskeråden i november och december 2015.